

Roll No. ....

Total No. of Questions : 14]

146/B

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2325

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

COMPUTER SCIENCE (Theory)

(Common for Science, Humanities, Commerce and Agriculture Group)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

Time Allowed : 3 Hours

Maximum Marks : 50

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 146 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 28 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗ-ਭਾਗ-ਉ, ਭਾਗ-ਅ ਅਤੇ ਭਾਗ-ੲ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- (v) ਭਾਗ-ਉ ਵਿਚ 2 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।
- (vi) ਭਾਗ-ਅ ਵਿਚ 7 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ 4-4 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।
- (vii) ਭਾਗ-ੲ ਵਿਚ 5 ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ 6-6 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।
- (viii) ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭਰਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :

6x1=6

- (i) ਬਰੇਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ _____ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿਚ ਕੇਸ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । 1
- (ii) ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ _____ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । 1
- (iii) ਲੇਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਮੂਵ ਕਰਨ ਲਈ _____ ਟੂਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । 1
- (iv) ਇਮੇਜ ਨੂੰ ਕਰੋਪ ਕਰਨ ਲਈ _____ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਕੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । 1
- (v) ਫਿਲਟਰ ਵਿਕਲਪ ਐਕਸਲ ਦੀ _____ ਟੈਬ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ । 1
- (vi) _____ ਇਕ ਮਲਟੀਵੇ ਕੰਡੀਸ਼ਨਲ ਕੰਟਰੋਲ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ । 1

2. ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਲਿਖੋ

(i) GAI

(ii) B2C

(iii) MP4

(iv) AVI

(v) MAC

(vi) VR

6x1=6

1

1

1

1

1

1

ਭਾਗ - ਅ

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਕੋਈ ਪੰਜ ਕਰੋ)

5x4=20

3. ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਐਕਸਪਰਟ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ?

4

4. ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਕੀ ਹੈ ? ਦੱਸੋ ।

4

5. ਸਮਾਰਟ ਗਵਰਨੈਂਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ?

4

6. ਕਸਟਮ ਫਿਲਟਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ?

4

7. ਬਲਾਚਿੰਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਟਰੋਲ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ?

4

8. ਰਾਊਟਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ? ਇਸ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੱਸੋ ?

4

9. ਜੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

4

ਭਾਗ - ਬ

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕਰੋ)

3x6=18

10. ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ ?

6

11. ਈ-ਕਾਮਰਸ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ?

6

12. ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।

6

13. ਨੈਟਵਰਕ ਯੰਤਰ ਕੀ ਹੈ ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਨੈਟਵਰਕ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।

6

14. ਐਂਡਰਾਇਡ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ ।

6

(Hindi Version)

- नोट :
- (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर विषय-कोड/ पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/ पेपर-कोड 146 अवश्य लिखें।
  - (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें मुख पृष्ठ सहित 28 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
  - (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/ पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/ प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा।
  - (iv) प्रश्न-पत्र तीन भागों - भाग-क, भाग-ख और भाग-ग में बाँटा है।
  - (v) भाग-क में 2 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं जो 1-1 अंक के हैं।
  - (vi) भाग-ख में 7 छोटे उत्तरों वाले प्रश्न हैं जो 4-4 अंक के हैं।
  - (vii) भाग-ग में 5 बड़े उत्तरों वाले प्रश्न हैं जो 6-6 अंक के हैं।
  - (viii) पंजाबी एवं हिन्दी भाषा में अंग्रेजी भाषा के ही यथार्थ अनुवादित प्रश्न दिए गए हैं। अतः किसी भी भ्रम की स्थिति में अंग्रेजी भाषा के प्रश्न को ही सही माना जाएगा।

भाग - क

1. खाली स्थान भरो :

6x1=6

- (i) ब्रेक स्टेटमेंट को _____ स्टेटमेंट में केस खत्म करने के लिए प्रयोग किया जाता है। 1
- (ii) भारतीय नागरिकों को _____ अलग पहचान देता है। 1
- (iii) लेयर्स को मूव करने के लिए _____ टूल प्रयोग किया जाता है। 1
- (iv) इमेज को क्रॉप करने के लिए _____ शॉर्टकट की इस्तेमाल की जाती है। 1
- (v) फिल्टर विकल्प एक्सेल की _____ टेब में मौजूद है। 1
- (vi) _____ एक मल्टीवे कंडीशनल कंट्रोल स्टेटमेंट है। 1

2. पूरे रूप लिखो :

6x1=6

- (i) GAI 1
- (ii) B2C 1
- (iii) MP4 1
- (iv) AVI 1
- (v) MAC 1
- (vi) VR 1

छोटे उत्तर वाले प्रश्न। (कोई पाँच करो।)

5x4=20

3. ह्यूमन सिस्टम और एक्सपर्ट सिस्टम में अंतर स्पष्ट करो। 4
4. डेबिट कार्ड क्या है? बताओ। 4
5. स्मार्ट गवर्नेंस के बारे में जानकारी दो। 4
6. कस्टम फिल्टर के बारे में बताओ। 4
7. ब्रांचिंग को परिभाषित करो। इसकी अलग-अलग कंट्रोल स्टेटमेंट के नाम लिखो। 4
8. राउटर की व्याख्या करो। इसके फंक्शन बताओ। 4
9. जी.पी.एस. टेक्नोलॉजी क्या होती है? 4

बड़े उत्तर वाले प्रश्न। (कोई तीन करो।)

3x6=18

10. ए. आई. के लाभ और हानियों के बारे में विस्तार पूर्वक वर्णन करो। 6
11. ई-कॉमर्स के लाभ और हानियों के बारे में लिखो। 6
12. आधार कार्ड क्या है? इसकी विशेषताओं की व्याख्या करो। 6
13. नेटवर्क यंत्र क्या हैं? कोई तीन नेटवर्क यंत्रों का वर्णन करो। 6
14. एंड्राइड टेक्नोलॉजी क्या होती है? इसके लाभ बताओ। 6

(English Version)

- Note :
-
- (i) You must write the subject-code/paper-code 146 in the box provided on the title page of your answer-book.
  - (ii) Make sure that the answer-book contains 28 pages (including title page) and are properly serialised as soon as you receive it.
  - (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
  - (iv) Question paper is divided into three parts - **Part-A**, **Part-B** and **Part-C**.
  - (v) **Part-A** has 2 objective type questions of 1 mark each.
  - (vi) **Part-B** has 7 short answer type questions of 4 marks each.
  - (vii) **Part-C** has 5 long answer type questions of 6 marks each.
  - (viii) Punjabi and Hindi Versions of questions are true translation of English Version. So in the case of any confusion consider English Version to be Correct.

Part - A

1. Fill in the blanks :

6x1=6

- (i) The break statement can be used to terminate a case in _____ statement. 1
- (ii) _____ gives an Unique Identity to Indian citizens. 1
- (iii) To move the layers _____ tool is used. 1
- (iv) _____ shortcut key is used for cropping the image. 1
- (v) Filter option is available in _____ tab of Excel. 1
- (vi) _____ is a multiway conditional control statement. 1

2. Full form :

6x1=6

(i) GAI

1

(ii) B2C

1

(iii) MP4

1

(iv) AVI

1

(v) MAC

1

(vi) VR

1

Part - B

Short Answer Type Questions. (Attempt any 5 questions.)

5x4=20

3. What is the difference between human system and expert system ?

4

4. What is Debit card ?

4

5. In brief describe Smart Governance.

4

6. Explain Custom filter.

4

7. Define branching. Name its different control statements.

4

8. Define Router and its functions.

4

9. Define GPS technology.

4

Part - C

Long Answer Type Question. (Attempt any 3 questions.)

3x6=18

10. What are the Pros and Cons of Artificial Intelligence ? 6
11. Write down the advantages and disadvantages of E-Commerce. 6
12. What is Aadhar Card ? Describe its characteristics. 6
13. What are network devices ? Describe any three network devices. 6
14. Describe Android technology with its advantages. 6

- o O o -

